

Utlåtande Rotel II (Dnr KS 2022/738)

Detaljplan för Postgården 2 m. fl. (Årstafältet Etapp 2 södra) i stadsdelarna Årsta och Östberga (743 bostäder, förskola, nätstation, centrum och torg), DP 2013-00525-54

Framställan från stadsbyggnadsnämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Detaljplan för Postgården 2 m. fl. i stadsdelarna Årsta och Östberga, DP 2013-00525-54, antas.

Föredragande borgarrådet Jan Valeskog anför följande.

Ärendet

Syftet med detaljplanen är att utveckla Årstafältet till en attraktiv och varierad stadsdel med hög arkitektonisk kvalitet som kopplar samman Årsta och Östberga. Vidare är syftet att skapa en levande stadsdel med välutformade offentliga miljöer. Planen utgör även en del av Årstafältets entré från norr vilket bland annat markeras med högre byggnadsvolymer runt ett stadsdelstorg.

Planen gör det möjligt att bygga 743 bostäder, en förskola med fyra avdelningar, en elnätstation, ett stadsdelstorg och en större livsmedelsbutik. Planen tillåter både bostäder, kontor och centrumändamål. Flexibiliteten syftar till att på sikt få en blandad stadsdel med både bostäder och arbetsplatser.

Planområdet ligger centralt i den nya stadsdelen och är av stor betydelse för att genomföra den arkitektoniska idén om att koppla samman den nya bebyggelsen på Årstafältet med intilliggande stadsdelar och skapa en levande stad. Planområdet ligger inom influensområdet för utbyggnaden av tunnelbanan.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsbyggnadsnämnden.

Mina synpunkter

Projekt Årstafältet är viktigt för Stockholms utveckling. Det bidrar med cirka 7 000 bostäder i anslutning till befintlig och planerad kollektivtrafik samt bidrar till att uppnå stadens åtagande om nya bostäder enligt Stockholmsförhandlingen och Sverigeförhandlingen. Projektet bidrar även till att uppfylla stadens mål om fler arbetsplatser i Söderort. Årstafältets koppling till Östberga är en del i arbetet att bygga samman staden. Det är därför viktigt att motverka barriärer och skapa tillgängliga och trygga miljöer för gång och cykel.

Det är viktigt att stadens större utvecklingsområden har en bra blandning mellan upplåtelseformer och vi hade gärna sett att projektekonomin hade möjliggjort utvecklingen av fler hyresrätter i området. Tillkommande förskolegårdar inom Årstafältet måste säkerställa bra funktionalitet och skapa goda lekvärden.

Bilagor

1. Plankarta/Planbestämmelser antagande KS 2022/738-1.4, daterad 2022-05-18
2. Planbeskrivning antagande KS 2022/738-1.3, daterad 2022-05-18
3. Samrådsredogörelse KS 2022/738-1.6, daterad 2015-10-27
4. Granskningsutlåtande KS 2022/738-1.1, daterad 2017-11-29
5. Utställningsutlåtande nr 2 KS 2022/738-1.2, daterad 2022-05-18
6. Fördjupad MKB KS 2022/738-1.7, daterad 2017-05-31

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Detaljplan för Postgården 2 m. fl. i stadsdelarna Årsta och Östberga, DP 2013-00525-54, antas.

Stockholm den 26 oktober 2022

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Jan Valeskog

Hans Altsjö

Sverigedemokraterna avstår från att delta i beslutet.

Remissammanställning

Ärendet

Syftet med detaljplanen är att utveckla Årstafältet till en attraktiv och varierad stadsdel med hög arkitektonisk kvalitet som kopplar samman Årsta och Östberga. Vidare är syftet att skapa en levande stadsdel med välutformade offentliga miljöer. Planen utgör även en del av Årstafältets entré från norr vilket bland annat markeras med högre byggnadsvolymer runt ett stadsdelstorg.

Planen gör det möjligt att bygga 743 bostäder, en förskola med fyra avdelningar, en elnåtsstation, ett stadsdelstorg och en större livsmedelsbutik. Planen tillåter både bostäder, kontor och centrumändamål. Flexibiliteten syftar till att på sikt få en blandad stadsdel med både bostäder och arbetsplatser.

Planområdet ligger centralt i den nya stadsdelen och är av stor betydelse för att genomföra den arkitektoniska idén om att koppla samman den nya bebyggelsen på Årstafältet med intilliggande stadsdelar och skapa en levande stad. Planområdet ligger inom influensområdet för utbyggnaden av tunnelbanan.

Under samrådet omfattade planen ett större planområde. Inför utställningen har planområdet delats i två olika detaljplaner, etapp 2 södra (denna plan) och etapp 2 norra.

Marken ägs av Stockholms stad och av privata aktörer. Området har markanvisats av exploateringsnämnden den 13 december 2012 och 7 februari 2013 till sammanlagt fem byggaktörer; Stadsutveckling i Stockholm AB, Åke Sundvall Projekt AB, AB Familjebostäder, Granitor Property Development AB och ICA Fastigheter AB.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsbyggnadsnämnden.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 9 juni 2022 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden godkänner förslaget till detaljplan och överlämnar det till kommunfullmäktige för antagande efter att erforderliga genomförandebeslut har fattats av exploateringsnämnden.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 maj 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Plandata

Planområdet är beläget på Årstafältet och angränsar till bostadsområdena Valla gårde och Årsta, en mindre logistikverksamhet intill Årstafältet samt verksamhetsområdet Årsta Partihallar. Planområdet utgörs idag av Årstafältet samt ett mindre verksamhetsområde där det tidigare funnits en större lager- och kontorsbyggnad som nu är riven. I planområdet ingår även en elnätsstation. Planområdet har en areal på cirka 2,6 hektar.

Ortofoto med planområdet markerat i lila.

Pågående detaljplaner i området

Planarbete pågår genom följande planer i planområdets närhet.

Vid Årstafältet;

- Etapp 2 norra, detaljplan för del av fastigheten Postgården m fl, dnr 2016-21183 (994 bostäder, förskola, kontor och centrumfunktioner) inför antagande
- Etapp 3, detaljplan för del av Postgården m fl, dnr 2014-15979 (463 bostäder, skola, förskola och centrumfunktioner) inför antagande
- Etapp 4a, detaljplan för del av fastigheten Årsta 1:1 m fl, dnr 2017-06550 (1 036 bostäder, förskola och centrumfunktioner) inför antagande

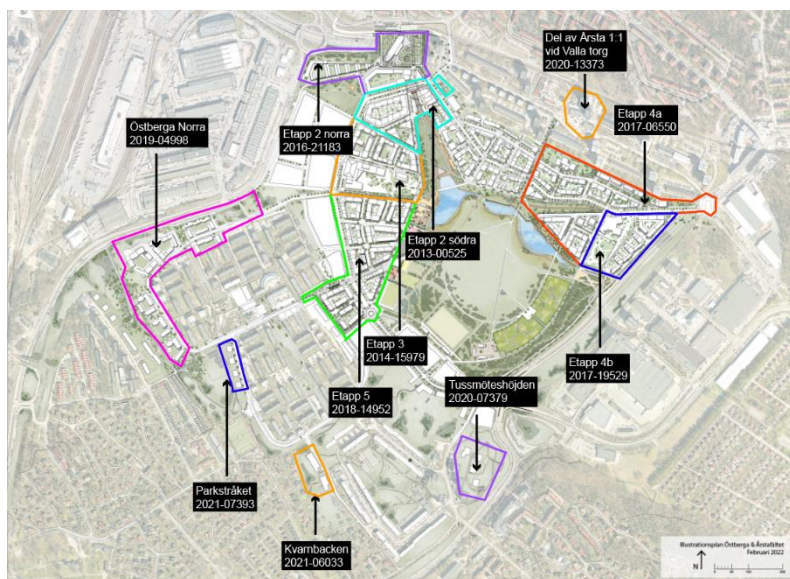
- Etapp 4b, detaljplan för del av fastigheten Årsta 1:1 m fl, dnr 2017-19529 (670 bostäder, skola och centrumfunktioner) inför antagande
- Etapp 5, detaljplan för del av fastigheten Årsta 1:1 m fl, dnr 2018-14952 (ca 1 250 bostäder och centrumfunktioner) inför redovisning av samråd, ställningstagande inför granskning

I Östberga;

- Östberga Norra, detaljplan för del av Årsta 1:1 vid kvarteren Familjen och Ättegrenen, dnr 2019-04998 (820 bostäder och centrumfunktioner) inför redovisning av samråd, ställningstagande inför granskning
- Tussmöteshöjden, detaljplan för del av Enskede gård 1:1, dnr 2020-07379 (150 bostäder) inför samråd
- Kvarnbacken, detaljplan för del av Årsta 1:1 m fl, dnr 2021-06033 (70 bostäder) inför samråd
- Parkstråket, dnr 2020-07393 (80 bostäder och centrumfunktioner) inför samråd

Vid Valla gårde;

- Detaljplan för del av Årsta 1:1 vid Valla Torg, dnr 2020-13373 (270 bostäder och centrumfunktioner) inför samråd

Pågående planarbete inom och intill projektet Årstafältet-Östberga.

Gällande detaljplaner

Gällande detaljplaner för planområdet är Dp 93045, PL 92094, Pl 7996 och Pl 5405 som anger området som spårområde, grönområde, teknisk anläggning, kontor/lager och en mindre del bostäder och industri. Genomförandetiden har gått ut för samtliga planer.

Markägoförhållanden

Marken ägs till största del av Stockholms stad. En fastighet inom planområdet ägs av ICA Fastigheter AB.

Relaterade beslut och styrande dokument

Översiktsplan

I översiktsplanen pekas Årstafältet ut som en del i ett strategiskt samband för att uppnå målet om en sammanhållen stad. Årstafältet är utpekade som ett område med mycket stora stadsutvecklingsmöjligheter. Det innebär att området ska utvecklas med bostäder, verksamheter, service, gator, parker, kultur och idrottsytor. Att utveckla de gröna kvaliteterna och säkerställa funktioner som skolor och förskolor anges vara en viktig del i stadsutvecklingen.

Riksintressen

Södra länken och riksväg 226 är av riksintresse för kommunikation och har särskild betydelse för regional och interregional trafik och ska därför skyddas mot åtgärder som kan försvåra tillkomst eller nyttjande av anläggningen. Årstafältets utbyggnad berör influensområdet för Södra länken och väg 226.

Stockholms byggnadsordning

I byggnadsordningen karaktäriseras Årstafältet som tät blandstad där det planeras för tät och varierad bebyggelse i slutna och halvslutna kvarter som ska knyta ihop Valla gärde och Östbergahöjden. I vägledningen står bland annat att planeringen ska sträva efter att skapa en rumsligt integrerad stad genom att säkerställa tillgången till mötesplatser som torg och parker. Det står även att bottenvåningarna ska utformas så att stadsrummet blir upplevelserikt och aktiveras.

Program

En internationell arkitektävling för en ny stadsdel och park på Årstafältet anordnades 2008 av Stockholms stadsbyggnadskontor och exploateringskontor. Det vinnande förslaget ”Arkipelag”, med sin varierade kvartersstruktur och tydliga stadsfront, lade en visionär grund till det program för Årstafältet som togs fram under 2010. Visionen för Årstafältet är en plats för möten – möten mellan människor, mellan stad och park och mellan nytt och gammalt.

Våren 2010 genomfördes programsamråd för den nya stadsdelen på Årstafältet. Förslaget som togs fram följer tävlingsprogrammets övergripande intentioner om att väva samman omkringliggande stadsdelar och skapa ett tydligt möte med den nya stadsparken. Redovisningen av programsamrådet för Årstafältet godkändes av stadsbyggnadsnämnden 23 juni 2010 där stadsbyggnadskontoret fick i uppdrag att upprätta detaljplaneförslag enligt programmet.

Kommunala beslut i övrigt

Stockholmsöverenskommelsen

I och med 2013 års Stockholmsförhandling gällande utbyggnad av tunnelbanan och ökat bostadsbyggande har Stockholms stad förbundit sig att bygga totalt 45 900 bostäder. Av dessa ska 40 000 uppföras i söderort.

Sverigeförhandlingen

I Sverigeavtalet från 2017 har en överenskommelse skett om att tunnelbanans röda linje ska byggas ut till Älvsjö via Årstafältet och Östberga. Även denna överenskommelse innebär ett åtagande om att Stockholm ska bygga bostäder i tunnelbanans influensområde. Planområdet ingår i influensområdet.

Markanvisningar

Området har markanvisats för bostäder och handel mellan åren 2013 och 2020 till fem byggaktörer. Bostäderna består av en blandning av bostadsrätter och hyresrätter.

Kvarter

Exploatör

Datum för markanvisning

Innehåll vid markanvisning

Kv A

Stadsutveckling i Stockholm AB

2012-12-13

30 bostadsrätter

Kv B

Åke Sundvall Projekt AB

2012-12-13

50 hyresrätter

Kv C

Midroc Property Development AB

2012-12-13

65 bostadsrätter

Kv D
AB Familjebostäder
2012-12-13
65 hyresrätter

Kv E
ICA Fastigheter AB
2013-02-07
170 bostadsrätter

Nuvarande förhållanden

Planområdet består idag av en större lager- och kontorsbyggnad och obebyggd mark. Området är delvis utsatt för buller på grund av sin närhet till Södra länken och Åbyvägen. Planområdet angränsar till äldre bebyggelse i Valla Gärde.

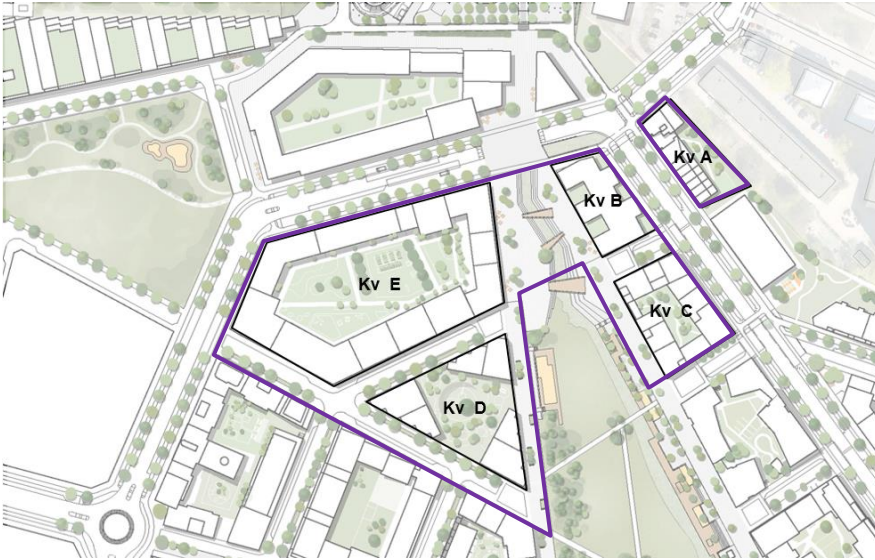
Planförslaget

Syfte och huvuddrag

Syftet med planen är att göra det möjligt att genomföra stadens strategi att utveckla Årstafältet till en attraktiv och varierad stadsdel som kopplar samman Årsta och Östberga. Detaljplaneförslaget ger möjlighet att bygga 743 bostäder. Planområdet tillhör den nya stadsdelens mest centrala och tätaste delar med bostäder, ett torg och offentlig service som till exempel förskola och en större livsmedelsbutik. I området ingår även en elnätsstation. Syftet med planen är att skapa en levande stadsdel med tydliga och välutformade offentliga miljöer.

Arkitektonisk idé

Planen utgör en del av Årstafältets entré mot norr och innehåller fem nya kvarter (Kv A, B, C, D och E), bostäder, verksamhetslokaler, en livsmedelsbutik och ett stadsdels-torg. Årstafältets vision är en plats för möten med fokus på att skapa kvalitativa vistelsemiljöer i stadslivet. Nedan beskrivs hur de olika kvarteren genom sin arkitektoniska idé främjar ett aktivt stadsliv.

Kvartersindelning etapp 2 södra.

Illustration: White Arkitekter

Kvarter A möjliggör bostadsbebyggelse med mindre lokaler i bottenvåningen utmed huvudgatan. En viktig komponent i den arkitektoniska idéen består av kvarterets utformning som en mindre vinkelbyggnad, där halva byggnadens långsida terrasserar sig uppåt från tre till åtta våningar. Angreppssättet exemplifierar Årstafältets övergripande gestaltungsgrepp med en lekfull och varierad typologi som både skapar kvalitativa stadsmiljöer och samspelar med de befintliga typologierna i Valla gärde.

Trappningarna skapar möjlighet till södervända privata terrasser. Illustration: Ettelva arkitekter.

Kvarter B är ett så kallat superbloc där den arkitektoniska idén tar avstamp i hur bottenvåningen bildar ett podium med sammanhängande förskjutna volymer ovanpå som trappar upp sig mot norr. En viktig del i gestaltungsgreppet är hur byggnadens gatuplan är tänkt att fungera som en förlängning av det intilliggande torget. Gränsen mellan den publika ytan och kvarterets lokaler är justerbar efter årstid. Detta genom en serie vinterträdgårdar som skapar förutsättningar för en fickparks känsla som förlänger den varma årstiden och skapar olika rum som kan vara både ute och inne. De högre

trappande bostadsvolvorna bidrar också till detta i det sätt de landar med öppna lokalytor med entréer utåt mot torget.

Kvarter C är också ett superblock med en trappande siluett som utgångspunkt i den arkitektoniska idén där en viktig komponent är hur de högsta volymerna är placerade i tre av kvarterets fyra hörn. I samma hörn har bottenvåningarna ett trappande indrag som skapas genom att delar av byggnaden ”skärs ut” ur de nedre våningsplanen. Detta gestaltungsgrepp bidrar till stadsmiljön genom att indragen skapar små platsbildningar i kvartershörnen. Även utskjutande balkonger är en del av den arkitektoniska idén och bidrar med sin form till upplevelsen i stadsmiljön. De trappande volymerna (både i bottenvåningarna och i taksiluetten) är karaktärskapande och bidrar till att det kompakta kvarteret upplevs slankare. Även kvarterets genomgående och transparenta bottenplan exemplifierar hur den arkitektoniska idén präglas av ett genomgående samspel av varierade åtgärder som på olika sätt stärker upplevelsena i gatu- och parkrummen.

Kvarteret sett från torget. Fasaderna mot torget är uppdelade vertikalt i flera smala huskroppar och har i förslaget fått en färgsättning som skiljer dem åt).

Illustration: Kjellander Sjöberg

Kvarteret sett från parken. Torndelarna trappar sig uppåt. De utstickande balkongerna bidrar till det varierade motivet. Mindre platsbildningar skapas genom att bygandens understa våningar dragits in.. Illustration: Erik Giudice Architects.

Kvarter D har en arkitektonisk idé som grundar sig i dess triangulära form med högre bebyggelse i varje hörn. ”Torndelarna” har spetsiga former och exemplifierar en viktig komponent i Årstafältet vision om en lekfull och varierad stadsmiljö i syfte att skapa goda förutsättningar för vistelse. En viktig del i gestaltungs-konceptet är även hur kvarterets mitt utgörs av en förskola i ett plan med en mindre atriumgård och hur kvarteret möter parkrummen på ett omsorgsfullt sätt. Detta illustreras bland annat av hur lokaler placeras i bottenvåningen mot parken samt den passage som planeras genom kvarteret som skapar förutsättningar för en aktiv sockelvåning ut mot park och gaturum. Den arkitektoniska idén sluter även an till Årstafältets vision och variationsrikedom med sin omväxling i höjd mellan en och åtta våningar.

Kvarter D sett från parken.

Illustration: Tyréns.

Kvarteret E är till ytan områdets största med våningsantal som varierar i huvudsak mellan fem och nio våningar med en högre torndel närmare torget på 15 våningar.

Kvarteret sett från torget. Mot torget föreslås livsmedelsbutikens entré ligga. Illustration: Arrhov Frick arkitekter

Kvarterets bottenvåning inrymmer en stor livsmedelsbutik med en huvudentré mot torget. Den arkitektoniska idén för kvarteret handlar om att i ett så stort kvarter skapa en livlig, öppen men samtidigt robust sockelvåning med plats för handel och publika verksamheter. En viktig del i utformningen är även den varierade och flexibla bostadsbebyggelsen ovanpå sockelvåningen, som utgör en stadsträdgård. Bostadsvolymerne är placerade i nordsydlig riktning vilket ger ett naturligt och skiftande indra från sockelvåningen. Detta bryter ner volymernas skala och möjliggör för en blandning av privata och gemensamma grönområden som vänder sig mot gatusidan med syfte att främja gatulivet.

*Vy över stadsdelstorgets interaktion med skyfallsrännan.
Illustration: White arkitekter.*

Det nya stadsdelstorget kommer med sitt centrala läge bli hjärtat i den nya stadsdelen. Ett viktigt inslag i den arkitektoniska idén är hur torget kommer bli en självklar mötesplats för boende och besökare i området.

*Perspektivbild på skyfallsrännans möte med stadsdelstorget.
Illustration: White arkitekter.*

En viktig utgångspunkt för torgets gestaltning har varit att säkerställa att kommande skyfall når Årstafältets dammar. Detta görs genom en ränna som dras genom torget och ned genom Stadsdelsparken. Genom att bejaka rännan som en del av den arkitektoniska idén och låta den bli en tydlig del av torgets identitet har dagvattenhanteringen blivit utgångspunkt för torgets gestaltning. Rännan är bland annat utformad med sittbara kanter av granit som inbjuder till lek och rörelse och bidrar till att stärka stadslivet.

Planförslagets konsekvenser

Bostadsförsörjning

Planen möjliggör 743 bostäder vilket är ett viktigt bidrag till att nå målet om bostadsbyggande inom tunnelbanans influensområde.

En socialt sammanhållen stad

Förslaget bidrar till stadens mål om blandade och levande stadsmiljöer då bebyggelsen ger förutsättningar för tät urbanitet. De nya kvarteren har en viktig funktion för att koppla ihop Östberga och Årsta. Förslaget är positivt för barn då tillgången till förskolor och skolor i närheten kommer vara god. Närheten till Årstafältets stora park är positiv.

Trygghet

I och med att Årstafältet byggs om från ett fält till en stadsdel med många boende ökar tryggheten att röra sig mellan Årsta och Östberga på kvällen. Flera av de planerade kvarteren är bostadskvarter med fönster mot gatan, vilket ger god uppsikt vilket ökar den upplevda tryggheten.

Jämställdhet

Planförslaget syftar till att skapa en tät och blandad stad och ett genomförande av planen bedöms kunna underlätta för kvinnor liksom mäns vardag vilket i längden skapar förutsättningar för att öka jämställdheten.

Näringsliv och kompetensförsörjning

Planförslaget möjliggör verksamhetslokaler och en större livsmedelsbutik vilket ger ett ökat tillskott av utrymmen för arbetsplatser i söderort. Bostäderna bidrar till att förstärka det lokala underlaget för offentlig och kommersiell service samt för att skapa underlag för nya etableringar.

Kulturmiljö i en växande stad

Årstafältet bär spår från flera tidsepoker i stadens framväxt. Den nya bebyggelsen utformas så att det även i framtiden går att läsa av hur landskapet har förändrats över tid. Förslaget innehåller lokaler för centrumändamål som kan komma att nyttjas av kulturverksamheter.

Arkitektur och gestaltning

Byggnadernas arkitektur och gestaltning är av varierad och hög kvalitet. Bebyggelsens utformning och gestaltning har utgått ifrån kvalitetsprogrammets stadsbyggnadsprinciper för att säkerställa kvalitén och stadslivet.

Trafik och mobilitet

Nya stråk och platsbildningar ökar förutsättningarna att gångtrafikanter och cyklister prioriteras i den nya stadsdelen. Busstrafiken sker på huvudgatorna tillsammans med övrig fordonstrafik medan lokalgatorna nyttjas för angöring till kvarteren. Strax norr om planområdet finns en tvärbanehallplats. Ny tunnelbana mellan Älvsjö och Fridhemsplan kommer sannolikt att gå under planområdet och stationsuppgångar planeras komma i eller nära planområdet.

Grön och vattennära stad

En grönytefaktor har tagits fram för att tillskapa ekologiska och sociala värden inom kvarteren vilka har betydelse för de boendes välbefinnande. I varje kvarter samt på allmän platsmark omhändertas dagvatten.

Kulturliv, idrott och rekreation

I planförslaget möjliggörs ett stadsdelstorg i vilken lek- och rekreationsmöjligheter kommer att finnas i och intill skyfallsrännan. I närliggande område på Årstafältet planeras en fullstor idrottshall. Sammantaget innebär det att aktivitetsutbudet ökar jämfört med idag.

Klimat, miljö, hälsa och säkerhet

Under planarbetet har frågor kring klimat och skyfall, dagvatten, buller samt luftkvalitet studerats och omhändertagits. Särskilt fokus har lagts på att hantera översvämningensrisken vid skyfall som är påtaglig då Årstafältet är lågt liggande, relativt plant och mottagare av skyfallsvatten från kringliggande områden. Särskilda och delvis innovativa lösningar som en skyfallsränna har tagits fram som svar på problematiken.

Planprocess

Process

Planen genomförs med utökat förfarande.

Plansamråd och MKB-samråd pågick mellan den 10 augusti och 21 september 2015. Samrådsmöte i form av öppet hus hölls i Årsta Folkets Hus, med cirka 100 besökare. Under samrådet inkom cirka 45 yttranden. Flertalet remissinstanser tillstyrkte planförslaget men hade synpunkter i sak, framförallt vad gäller riskfrågor kring närheten till farligt godsled och ammoniakhantering samt närheten till bensinstationer. En annan fråga har varit påverkan på trafiken i Södra länken samt till och från Årsta parti-hallsområdet och därmed verksamhetens framtida möjligheter. Många sakägare, föreningar och övriga boende som framfört synpunkter önskade att planarbetet skulle avbrytas och att Årstafältet ska bevaras som en park.

Under samrådet omfattade planen ett större planområde. Efter samrådet fortskred arbetet olika fort i olika delar av planområdet och inför granskningen delades planområdet. Den södra delen ingår fortsatt i det ursprungliga planärendet (denna plan, dnr 2013-00525) som döpts om till Detaljplan för del av fastigheten Postgården 1 m. fl. (Årstafältet etapp 2 södra). För den norra delen skapades ett nytt planärende (dnr 2016-21183) Detaljplan för Postgården 2 m. fl. (Årstafältet etapp 2 norra). En del av huvudgatan har också flyttats från den ursprungliga planen till etapp 3 Detaljplan för Postgården 1 (Årstafältet etapp 3) dnr 2014-15979.

Aktuell detaljplan skickades ut för utställning mellan den 21 juni till den 20 augusti 2017. Information skickades ut enligt sändlista till remissinstanser, berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen samt andra intressenter som under samrådet skriftligen framfört synpunkter. Övriga informerades genom annons i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet den 21 juni 2017. Planförslaget visades i Tekniska Nämndhuset samt på stadsbyggnadskontorets hemsida. Under utställningen inkom 12 yttranden. Efter utställningen bearbetades planförslaget och godkändes i stadsbyggnadsnämnden den 14 december 2017.

Efter att etapp 2 södra godkändes i stadsbyggnadsnämnden och samrådet av etapp 3 genomförts uppmärksammades att översvämningensrisken vid skyfall var betydligt

större än befarat. Detta föranledde att planförslaget bearbetades om med syfte att gå ut på utställning igen. I detta arbete har också antalet planerade bostäder ökat.

Aktuell detaljplan skickades ut för utställning nummer 2 mellan den 1 december 2021 och 18 januari 2022. Information skickades ut enligt sändlista till remissinstanser, berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen samt andra intressenter som under samrådet skriftligen framfört synpunkter. Övriga informerades genom annons i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet den 1 december 2021. Planförslaget visades i Tekniska Nämndhuset samt på stadsbyggnadskontorets hemsida. Under utställning nummer 2 har 12 yttranden inkommit.

Tidigare ställningstaganden i ärendet

Ärendet behandlades i stadsbyggnadsnämnden den 1 maj 2013 vid beslut om planstart. Nämnden beslutade om planstart i enlighet med stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande.

Nästa tillfälle ärendet behandlades i stadsbyggnadsnämnden var den 25 februari 2016 vid redovisning av plansamråd. Nämnden godkände redovisningen och beslutade om revidering av planförslaget och att det skulle ställas ut för granskning i enlighet med stadsbyggnadskontorets utlåtande.

I samband med redovisningen uttalade nämnden att den i det fortsatta arbetet särskilt vill betona vikten av att hänsyn tas till den i Sverigeförhandlingen föreslagna nya tunnelbanelinjen. Nämnden betonade även vikten av att förskolegårdarna utformas med hög kvalitet. Bägge synpunkterna togs vidare till det fortsatta planarbetet.

Ärendet godkändes i stadsbyggnadsnämnden den 14 december 2017. Efter godkännande uppdagades en omfattande skyfallsproblematik som föranledde att föreliggande planförslag skickades ut för utställning nummer 2 mellan den 1 december 2021 och den 18 januari 2022.

Samlade synpunkter

Under den andra utställningen har 12 yttranden inkommit. Flertalet remissinstanser tillstyrker planförslaget men framför synpunkter i sak, framförallt vad gäller gestaltning, miljö kvalitetsnormer för vatten, buller, geoteknik, översvämning vid skyfall samt fastighetsrättsliga konsekvenser. Länsstyrelsen anser att planen inte kan antas utan att handlingarna kompletteras/revideras när det kommer till dagvatten, geoteknik och översvämning vid skyfall. Inkomna synpunkter ledde till att förslag på skyfallsåtgärd och markförstärkningsåtgärder villkorades i plankartan. Ett u-område tillkom även på plankartan för en servisledning samtidigt som dagvattenutredningen kompletterades för att tydligare beskriva detaljplanens påverkan på miljö kvalitetsnormerna.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Stadsbyggnadskontoret har bedömt att detaljplanens genomförande kunde antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. miljöbalken att en miljöbedömning har tagits fram. Bedömningen byggde på slutsatser i den miljökonsekvensbe-

skrivning som togs fram till programmet som rekommenderade att fördjupade miljöbedömningar skulle göras för de enskilda planerna inom Årstafältet. En fördjupad miljökonsekvensbeskrivning togs fram till samrådet och en reviderad och fördjupad miljökonsekvensbeskrivning har skickats ut på granskning tillsammans med detaljplanen. Inga synpunkter som föranleder ytterligare revideringar av miljökonsekvensbeskrivningen har framkommit under de båda utställningarna. De aspekter som gör att planen kunde antas medföra betydande miljöpåverkan bedömdes vara

- Naturmiljö

Samråd gällande huruvida planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan har skett med Länsstyrelsen i samband med plansamrådet. Med stöd av miljöbedömningen antas planförslaget inte medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. miljöbalken.

Planavtal

Planavtal har tecknats med byggaktörerna för att täcka kontorets kostnader i samband med upprättande av detaljplanen.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret ställer sig positivt till en utbyggnad av Årstafältet där planförslaget är ett viktigt bidrag för att uppfylla Stockholms bostadsmål och bostäderna är viktiga för att uppnå stadens åtaganden i Stockholmsförhandlingen. Planområdet ligger i ett mycket kollektivtrafikhärläge och stadsbyggnadskontoret anser att planen innebär ett positivt tillskott av nya bostäder och lokaler i ett centralt läge nära kommunikationer och rekreativsmöjligheter.

Planen är en viktig del av att skapa en ny stadsdel på Årstafältet med 6 000 bostäder samt verksamheter, service och en stor park. Den planerade stadsdelen har en viktig roll för att koppla ihop stadsdelar och tillsammans med den stora parken kan stadsdelen bli ett utflyktsmål för hela Söderort.

Från de inkomna synpunkterna kan uppmärksammas att planen ligger i ett utsatt läge nära kringliggande trafikleder vilket medför störningar. Kontoret anser dock att störningarna kan omhändertas i ett genomförandeskede. Planen är viktig för stadsdelen då den utgör en tydlig entré till Årstafältet från norr.

De inkomna yttrandena medför att planhandlingarna har kompletterats och justerats inför godkännande gällande gestaltning, miljökvalitetsnormer för vatten, buller, geoteknik, översvämning vid skyfall samt fastighetsrättsliga konsekvenser. Förändringarna som föreslås inför godkännandet är av förtydligande karaktär och/eller av redaktionell karaktär och föranleder inte att planen behöver tas ut på en tredje utställning.